

OBDAVČITEV PREVOZNIH IN DRUGIH STORITEV Z DDV PRI PREVOZU BLAGA PO 1. MAJU 2004

Pojasnilo DURS, 12. 5. 2004

1 KRAJ OPRAVLJANJA STORITEV PRI PREVOZU BLAGA

1.1 Splošno

Zakon o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 134/03-UPB1 in 45/04), v nadaljevanju ZDDV, v 2. točki drugega odstavka 17. člena določa, da se za kraj opravljanja prevoznih storitev šteje kraj, kjer se opravi prevozna storitev, pri čemer se upošteva prevožena razdalja.

1.2 Prevoz blaga znotraj Skupnosti

Prevoz blaga znotraj Skupnosti pomeni prevoz, pri katerem sta kraj odhoda in namembni kraj na ozemlju dveh različnih držav članic Evropske unije (v nadaljevanju EU). Pri storitvah prevoza blaga znotraj Skupnosti je kraj opravljenega prometa določen v 18. a členu ZDDV.

ZDDV v 1. odstavku 18. a člena določa, da se ne glede na 2. točko drugega odstavka 17. člena ZDDV šteje, da je storitev prevoza blaga znotraj Skupnosti opravljena tam, kjer je kraj odhoda. Če pa se prevoz blaga opravi za naročnika, identificiranega za DDV v državi članici EU, ki ni država odhoda, se ne glede na prvi odstavek navedenega člena šteje, da je storitev prevoza opravljena na ozemlju države, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena (3. odstavek 18. a člena ZDDV).

Kot prevoz blaga znotraj Skupnosti se šteje tudi podprevoz blaga, kjer sta kraj odhoda in namembni kraj na ozemlju Slovenije, če je takšen podprevoz neposredno povezan s prevozom blaga, kjer sta kraj odhoda in namembni kraj na ozemlju dveh različnih držav članic EU.

"Kraj odhoda" pomeni kraj, v katerem se prevoz blaga dejansko začne, "namembni kraj" pa pomeni kraj, kjer se prevoz blaga dejansko konča.

Primeri prevoza blaga znotraj Skupnosti:

- prevoz blaga iz Ljubljane v Rim,
- prevoz blaga iz Kopra, preko Hrvaške na Madžarsko.

Za prevoz blaga znotraj Skupnosti gre torej tudi v primeru, ko gre blago iz ene države članice EU v drugo državo članico EU prek države, ki ni članica EU. Pomembno je torej, da sta kraj odhoda in namembni kraj v državi članici EU.

Kadar naročnik prevoza ni identificiran za DDV v nobeni državi članici EU, potem je prevoz blaga znotraj Skupnosti obdavčen v državi odhoda, torej v državi, kjer se prevoz blaga začne.

1.3 Odgovori na vprašanja zavezancev

Pod kakšnimi pogoji se bo lahko opravil prevoz blaga iz Slovenije v drugo državo članico EU, če bo naročnik prevoza slovensko podjetje oziroma če bo naročnik tuja pravna oseba?

Če davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, opravi prevoz blaga iz Slovenije v drugo državo članico EU za naročnika iz Slovenije, se v skladu s prvim odstavkom 18. a člena ZDDV šteje, da je prevozna storitev opravljena v Sloveniji. Davčni zavezanec, ki opravi prevozno storitev, obračuna in plača slovenski DDV od celotne prevozne storitve (pot, opravljena v Sloveniji in na ozemlju drugih držav članic EU).

Kadar davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, opravi prevoz blaga iz Slovenije v drugo državo članico EU za naročnika, identificiranega za DDV v državi članici EU, ki ni država odhoda, se v skladu s 3. odstavkom 18. a člena ZDDV šteje, da je prevozna storitev opravljena na ozemlju države, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena. Davčni zavezanec, ki je opravil prevozno storitev, ne obračuna slovenskega DDV, na računu pa se sklicuje na člen ZDDV, na podlagi katerega je plačnik davka naročnik storitve. Plačnik davka je prejemnik prevozne storitve in plača DDV od celotne vrednosti prevozne storitve v državi, ki mu je izdala identifikacijsko številko za DDV.

Če se naročnik prevoza ne izkaže z identifikacijsko številko za DDV ene od držav članic EU, mora davčni zavezanec, ki opravi prevoz blaga iz Slovenije v drugo državo članico EU, v skladu s prvim odstavkom 18. a člena ZDDV obračunati in plačati DDV v Sloveniji, ker se prevoz blaga začne v Sloveniji.

Tudi v primeru, ko davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, opravi prevoz blaga iz Slovenije v drugo državo članico EU za naročnika iz tretje države (npr. Hrvaške), mora v skladu s prvim odstavkom 18. a člena ZDDV obračunati in plačati DDV v Sloveniji, ker se prevoz začne v Sloveniji.

Pod kakšnimi pogoji se bo lahko opravil prevoz blaga iz države članice EU v Slovenijo, če bo naročnik prevoza slovensko podjetje oziroma če bo naročnik prevoza tuja pravna oseba, prevoz pa opravi davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji?

Če davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, opravi prevoz blaga iz druge države članice EU v Slovenijo za naročnika iz Slovenije, ki je identificiran za namene DDV v Sloveniji, se šteje, da je prevozna storitev opravljena v Sloveniji. Davčni zavezanec, ki opravi prevoz, obračuna in plača slovenski DDV od celotne prevozne storitve (pot, opravljena v Sloveniji in na ozemlju drugih držav članic EU).

V primeru, da naročnik prevozne storitve ni identificiran za DDV v nobeni državi članici EU, se v skladu s prvim odstavkom 18. a člena ZDDV šteje, da je prevozna storitev opravljena v državi članici EU odhoda.

V primeru, da davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, opravi prevoz blaga iz druge države članice EU (npr. kraj odhoda je Francija) v Slovenijo za naročnika, identificiranega za DDV v državi članici EU, ki ni država odhoda (npr. naročnik je identificiran na Madžarskem), se šteje, da je storitev prevoza opravljena na ozemlju države, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena (na Madžarskem). Davčni zavezanec, ki je opravil prevozno storitev, ne obračuna slovenskega DDV, na računu pa navede, da je plačnik davka naročnik storitve prevoza.

Če je naročnik prevoza v primeru iz prejšnjega odstavka oseba, ki ni identificirana za DDV v drugi državi članici EU, se šteje, da je storitev prevoza blaga znotraj Skupnosti opravljena tam, kjer je kraj odhoda. Ta prevozna storitev tako ni obdavčena v Sloveniji, ampak v državi članici EU, kjer je kraj odhoda blaga.

Pod kakšnimi pogoji se bo lahko opravil prevoz iz držav članic EU v tretje države, če bo naročnik in plačnik prevoza slovensko podjetje in pod kakšnimi pogoji bo opravljen

prevoz iz držav članic EU v tretje države, če bo naročnik in plačnik prevoza podjetje iz tretje države?

Po 2. točki drugega odstavka 17. člena ZDDV se za kraj opravljanja storitev šteje kraj, kjer se opravi prevozna storitev, pri čemer se upošteva prevožena razdalja. 3. točka drugega odstavka 17. člena ZDDV pa določa, da se za kraj opravljene storitve šteje kraj, kjer so storitve dejansko opravljene, če gre za pomožne prevozne storitve, kot so storitve nakladanja, razkladanja, pretovarjanja in druge storitve v zvezi z navedenimi ali drugimi storitvami v povezavi s prevozom.

Kako bo z DDV pri prevozu, ki ga bo slovensko podjetje zaračunalo tujemu prevozniku in obratno?

Slovensko podjetje, identificirano za namene DDV v Sloveniji, zaračuna prevozno storitev tujemu davčnemu zavezanecu, identificiranemu za DDV v drugi državi članici EU. V tem primeru velja obdavčitev po kraju države, ki je naročniku storitve izdala identifikacijsko številko za DDV; naročnik storitve pa je hkrati tudi plačnik DDV v tej državi.

Ali bo prevoz pri izvozu blaga neobdavčen za vse udeležence pri prevozu blaga - ali bo tudi podprevoznik oproščen?

V skladu s 13. točko 31. člena ZDDV je plačila DDV oproščeno opravljanje storitev, vključno prevoznih storitev in pomožnih storitev (razen opravljanja storitev, ki so oproščene v skladu s 26. in 27. členom ZDDV), če so te neposredno povezane z izvozom oziroma uvozom blaga v smislu drugega in tretjega odstavka 16. člena ZDDV.

Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 17/04 in 45/04) v desetem odstavku 86. člena določa, da so v skladu s 13. točko 31. člena ZDDV plačila DDV oproščene tudi storitve, ki se opravijo v zvezi z odpremo blaga neposredno v izvoz, in sicer: prevozne storitve, storitve nakladanja, prekladanja na drugo prevozno sredstvo, storitve organiziranja prevoza blaga ipd.

Storitve iz prejšnjega odstavka so oproščene DDV, če izvajalec lahko dokaže, da so le-te povezane z odpremo blaga v izvoz. Izvajalec to dokazuje s pogodbo, sklenjeno z izvoznikom, oziroma s prevozno listino ali z drugim ustreznim dokumentom. Če bodo navedeni pogoji izpolnjeni, bodo tudi storitve podprevoznika oproščene plačila DDV.

2 STORITVE POSREDNIKOV

2.1 Splošno

Po določilu prvega odstavka 17. člena ZDDV se za kraj, kjer je storitev opravljena, šteje kraj, kjer ima davčni zavezanec, ki opravlja storitve, sedež ali stalno poslovno enoto, iz katere je opravljena storitev, oziroma kjer ima stalno prebivališče ali kjer običajno prebiva. Navedena določba velja tudi za obdavčitev storitev posrednikov.

2.2 Storitve posrednikov znotraj Skupnosti

Kraj opravljanja storitev, ki jih opravijo posredniki znotraj Skupnosti je opredeljen v 18. c členu ZDDV. Tako se ne glede na splošno opredelitev kraja opravljanja storitev po prvem odstavku 18. c člena šteje, da je kraj opravljanja storitev, ki jih opravijo posredniki, ki delujejo v imenu in za račun drugih oseb:

- kraj odhoda, kadar so storitve posrednika del storitev prevoza blaga znotraj Skupnosti;

- kraj, kjer se pomožne storitve dejansko opravijo, kadar so storitve posrednika del pomožnih storitev pri prevozu blaga znotraj Skupnosti;
- kraj, kjer se transakcije opravijo, kadar so storitve posrednika del drugih transakcij, razen transakcij iz prejšnjih alinej ali iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona.

Če se storitev posrednika opravi za naročnika, identificiranega za DDV v drugi državi članici EU, se ne glede na opredelitev po prvem odstavku 18. c člena ZDDV šteje, da je kraj opravljene storitve na ozemlju države, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena.

Tako je storitev posrednikov znotraj Skupnosti obdavčena po kraju obdavčitve osnovne dobave, razen v primeru, ko je naročnik storitve identificiran za DDV v drugi državi članici EU, kot je država članica EU, v kateri so storitve dejansko opravljene.